

Sygn. akt II UK 22/16

POSTANOWIENIE

Dnia 8 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z wniosku W. N.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W.
o jednorazowe odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 grudnia 2016 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 21 września 2015 r., sygn. akt XIV Ua (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 21 września 2015 r. oddalił apelację W.N., wniesioną od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 19 stycznia 2015 r., oddalającego odwołanie wnioskodawcy od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Przedmiotem postępowania było prawo do jednorazowego odszkodowania. Organ rentowy odmówił wypłaty świadczenia, z uwagi na nie stwierdzenie u wnioskodawcy uszczerbku na zdrowiu. Sąd pierwszej instancji oparł się na opinii biegłego chirurga-ortopedy, który przyjął, że dolegliwości zgłaszane przez wnioskodawcę są skutkiem samoistnej choroby zwyrodnieniowej stawu kolanowego, a konsekwencją wypadku przy pracy było jedynie stłuczenie i skręcenie stawu, które spowodowało zaostrzenie dolegliwości zwyrodnieniowych. Drugi biegły, dopuszczony w sprawie, stwierdził, że przedmiotowe stłuczenie będące

następstwem wypadku wygoiło się prawidłowo i nie spowodowało żadnego uszczerbku na zdrowiu. Sąd pierwszej instancji oparł się na opiniach biegłych i oddalił odwołanie.

Sąd odwoławczy nie podzielił stanowiska zaprezentowanego w apelacji przez ubezpieczonego. Uznał, że ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy są miarodajne, tym samym zarzuty odwołującego się nie zasługują na uwzględnienie.

Skargę kasacyjną wywiódł wnioskodawca, zaskarżył wyrok w całości, zarzucając mu naruszenie przepisów prawa materialnego:

- art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1242 ze zm.; dalej „ustawa wypadkowa”) poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie przez Sąd drugiej instancji wystąpienia wypadku przy pracy z udziałem skarżącego w dniu 23 września 2012 r. przy jednoczesnym zakwestionowaniu odniesienia przez skarżącego urazu w wyniku powyższego zdarzenia, skutkującego koniecznością wykonania implantacji stawu kolanowego, a tym samym przyjęcie wykładni sprzecznej z literalnym brzmieniem art. 3 ust. 1 ustawy wypadkowej, która jako warunek zakwalifikowania zdarzenia jako wypadek przy pracy przewiduje zaistnienie w wyniku tego zdarzenia urazu,

- art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy wypadkowej poprzez jego niezastosowanie, skutkujące odmową wypłacenia skarżącemu odszkodowania z tytułu stałego uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy.

- art. 11 ust. 2 ustawy wypadkowej poprzez jego niezastosowanie, skutkujące odmową wypłacenia skarżącemu odszkodowania z tytułu stałego uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy, wynikające z założenia Sądu, iż samoistne schorzenie skarżącego w postaci choroby zwyrodnieniowej, tkwiące w jego organizmie przed wypadkiem, wyklucza przyjęcie odpowiedzialności przez organ rentowy, w sytuacji gdy uraz doznany w ramach wypadku przy pracy był przyczyną dokonania implantacji protezy stawu kolanowego, obok współprzyczyny samoistnej tkwiącej w organizmie, co skutkowało stałym uszczerbkiem na zdrowiu skarżącego,

- § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i brak uwzględnienia przy określeniu stopnia stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu skarżącego wynikającego z urazu spowodowanego wypadkiem przy pracy w dniu 23 września 2012 r. stopnia naruszenia funkcji organu, narządu lub układu chorobą zwyrodnieniową istniejącą w organizmie skarżącego przed wypadkiem przy pracy,

- § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania poprzez jego niezastosowanie i brak przyjęcia, że nie było upośledzenia funkcji organu, narządu lub układu spowodowanego istniejącą w organizmie skarżącego chorobą zwyrodnieniową ze względu na brak możliwości określenia w jakim stopniu organ, narząd lub układ skarżącego był upośledzony przed wypadkiem przy pracy.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wnioskodawca uznał, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne, sprowadzające się do pytań:

- czy samoistne schorzenie pracownika, tkwiące w jego organizmie przed wypadkiem przy pracy, wyklucza przyjęcie odpowiedzialności przez organ rentowy z tytułu wypłaty jednorazowego odszkodowania za stały uszczerbek na zdrowiu w sytuacji, gdy powstały w wyniku wypadku uraz spowodował zaostrenie dolegliwości wynikających z istniejącego w momencie zdarzenia schorzenia pracownika, czego następstwem była konieczność dokonania implantacji protezy stawu kolanowego ?

- czy możliwe jest przyjęcie, że uraz powstały w wyniku wypadku przy pracy jest obok samoistnej choroby tkwiącej w organizmie pracownika przyczyną powstania stałego bądź długotrwałego uszczerbku na zdrowiu pracownika, a każda z tych przyczyn może pozostawać w związku przyczynowym i wpływać na powstanie uszczerbku na zdrowiu ?

W ocenie skarżącego skarga kasacyjna jest również oczywiście uzasadniona, z uwagi na naruszenie art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy wypadkowej poprzez przyjęcie przez Sąd drugiej instancji wystąpienia wypadku przy pracy z udziałem skarżącego w dniu 23 września 2012 r., przy jednoczesnym zakwestionowaniu odniesienia przez skarżącego urazu w wyniku powyższego zdarzenia skutkującego koniecznością wykonania implantacji stawu kolanowego, a tym samym przyjęcie wykładni sprzecznej z literalnym brzmieniem art. 3 ust. 1 ww. ustawy, która jako warunek zakwalifikowania zdarzenia jako wypadek przy pracy przewiduje zaistnienie w wyniku tego zdarzenia urazu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może zostać przyjęta do rozpoznania.

Podstawowym zadaniem Sądu Najwyższego jest stanie na straży jednolitości orzecznictwa i kontroli jego legalności. Komunikatywny jest zatem warunek z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., zgodnie z którym przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w razie wystąpienia istotnego zagadnienia prawnego. Z przepisu art. 1 pkt 1 lit. a ustawy o Sądzie Najwyższym wynika jednak, że sprawowanie wymiaru sprawiedliwości odbywa się przez rozpoznawanie skarg kasacyjnych. Instytucjonalne powiązanie wypowiedzi Sądu Najwyższego z indywidualnym sporem widoczne jest także w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., który wymaga aby zagadnienie prawne wystąpiło w sprawie. Oznacza to, że przyjęcie skargi do rozpoznania merytorycznego jest dopuszczalne jeśli w danym postępowaniu zakończonym prawomocnym wyrokiem wystąpiło, a zatem zaważyło na rozstrzygnięciu, zagadnienie o charakterze kwalifikowanym (istotnym). W ten sposób kontrola legalności jednostkowego wyroku (aspekt indywidualny), umożliwia osiągnięcie homogeniczności interpretacyjnej systemu prawnego (czynnik powszechny).

Mając w pamięci powyższą uwagę, należy przypomnieć, że Sądy *meriti* zgodnie przyjęły, opierając się na opinii biegłych, iż stłuczenie będące następstwem wypadku wygoiło się prawidłowo i nie spowodowało żadnego uszczerbku na zdrowiu. W tym stanie rzeczy odpowiedzi na postawione przez wnioskodawcę

pytania nie mają wpływu na wynik sprawy. Miałyby one znaczenie w sytuacji, w której Sąd drugiej instancji przyjąłby, że wypadek przy pracy miał wpływ na rozwój samoistnej choroby. Skoro ustalenia tego rodzaju Sąd odwoławczy nie dokonał, to bezprzedmiotowe z punktu widzenia rozpoznawanej sprawy jest rozważanie relacji zachodzącej między chorobą samoistną a urazem powstałym na skutek wypadku przy pracy.

Nie doszło również do naruszenia, i to w sposób oczywisty, art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy wypadkowej. Sąd odwoławczy nie negował zaistnienia u wnioskodawcy urazu, stwierdził tylko, że nie spowodował on trwałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. W tym kontekście warto przypomnieć, że pojęcie „uraz”, użyte w art. 3 ust. 1 ustawy wypadkowej, zostało zdefiniowane w art. 2 pkt 13 ustawy. W przepisie tym stwierdzono, że uraz oznacza uszkodzenie tkanek ciała lub narządów człowieka wskutek działania czynnika zewnętrznego. W świetle tej definicji, po pierwsze, jest jasne, że stłuczenie i skręcenie stawu kwalifikowane jest jako uraz, a po drugie, że pojęcie to abstrahuje od terminu użytego w art. 11 ust. 1 ustawy wypadkowej. Inaczej rzecz ujmując, doznanie „urazu”, stanowiącego warunek pojęcia wypadku przy pracy, nie jest równoznaczne z powstaniem „stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu”, uzasadniającego przyznanie prawa do jednorazowego odszkodowania.

Nie znajdując podstaw do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.